

Kreácia Kratochvílna

DOM POKLADOV

Kreácia Kratochvílna

Detektívna kancelária

ENIGMA

Prípad tretí:

DOM POKLADOV

Kapitola prvá: Božie mlyny

„Koho všetkého ste upodozrievali?“

„Preverili sme snáď každého, nikto nemal solídny motív.“

„Kto bol teda hlavný podozrivý?“

„Jedna z tých dvoch. Ručička váh neustále kmitala.“

„Ustálila sa niekde?“

„Niekde medzi. Nevedeli sme sa rozhodnúť, či sa spojili hneď na začiatku, alebo len matka vo víre okolností súhlasila, že pomôže dcére uskutočniť plán, ako sa dostať z područia otca.“

„Ale že v tom išli spolu, o tom nebolo pochyb. Hm... Kto mal profitovať z tých peňazí?“

„Určite mladá. Stará by to pred manželom neutajila. Myslím, ak by mala niekde uliaty taký balík.“

„Koľko to bolo celkovo?“

„Pol milióna.“

„Kristove rany! Kto si môže dovoliť vyhodiť tol'ké peniaze?“

S Ferčim sedím na pive a preberáme môj starý a jeho nový prípad. Zliali sa v jedno. Veď viete, ako to chodí. Človek mieni, život mení. Vlastne by sme tu ani nemali takto diskutovať, ale on ma nebonzne, ja jeho tiež nie, a zdieľané informácie nám slúžia len na pochopenie

súvislostí. Dôkazy musí Ferči vydolovať inde. Ja žiadne nemám. Iba dojmy. A zmätok.

„Väčšina rodinného kapitálu musela pochádzať ešte z Neuwirthovej vena, otecko ju istotne dobre zabezpečil, keď si brala plukovníka. Koľko takí burzovní makléri asi zarábajú?”

„To ja neviem,” odvrkne bratranec, „tento zjavne viac, než dokázali jeho rozmaznaná dcéra a vnučka minúť.” Odpije si piva a pokračuje: „Takže plukovníkova žena odviedla dcéru tajne na liečenie, vychystala zásubnú hostinu, podľa vlastných slov bola posledná, kto s dcérou hovoril večer pred zmiznutím, následne vás kontaktovala bez manželovho vedomia. Medzitým zmizli peniaze zo sporiaceho účtu, únosca si vypýtal prídavok a Arpád skončil s prestrelenou hlavou v jazere. Všetko nasvedčuje tomu, že jedna z tých dvoch musela zosnovať tento plán úteku. Podľa mňa v tom pokojne mohli ísť spolu od začiatku.”

„Presne ako hovoríš,” prikyvujem, „každému normálne zmýšľajúcemu človeku by iná možnosť ani neprišla na um. Preverili sme Nininých bývalých, toho Neuwirthovej kaderníka, Arpádovu rodinu a známych. Nikde nikto s motívom. Naopak mladá aj stará Neuwirthová mali motívov habadej.”

„A vražednú zbraň k tomu,” dodáva Ferči. O nelegálne držanej hračke plukovníkovej manželky som mu povedal, ale len tak, aby to zostalo v rodine. Veď viete, ako to chodí. Dôkazy neexistujú, nikto zbraň neprizná a ja nemám právo šíriť tieto dôverné informácie o bývalej klientke. No ale Ferči je Ferči, odtiaľ únik nehrozí. Zbraň som vlastne spomenul len preto, aby som dodal vážnosť našim

podozreniam, že celý únos bol rodinným divadlom a žiaden únosca nikdy neexistoval.

„Niečo nové o Arpádovi?“

Ferči kvôli mne nevyzvedá, ale novinky sa šíria vzduchom, nedá sa nezapočuť. Zatiaľ nič svetoborné. Samovraždu vylúčili. Vraha nenašli. Pýtam sa ho pravidelne na to isté, snáď aby som si očistil vlastné svedomie, potvrdil si, že sme nikde nepochybili. Dobré, ja viem, pochybili sme veľakrát. Možno som mal dať na Petra a viac sa sústrediť na mladého Morvaya. Lenže ten už bol dávno v jazere a nebyť náhody, doteraz ho hľadáme. Jeho starý otec vinil zo všetkého plukovníka, proti tomu neexistovali dôkazy, Arpád nemal takých nepriateľov, čo by ho potrebovali znieť zo sveta – takže sa znovu vraciame, my aj polícia, k rovnakému motívu. Nina sa nechcela vydávať. Zohnala si zbraň (iba Ferči a ja z celého vyšetrovacieho ansámbly vieme, že po ňu nemusela chodiť ďaleko), zbavila sa snúbenca, hádam sa aj matke napokon priznala a tá jej dopomohla k peniazom cez falošného vydierača, aby dcérenku niekam upratala a vyhli sa obvineniu z vraždy. Všetko by nám krásne zapadalo, keby...

Keby pred dvoma týždňami nevylovili Nininu mŕtvolu z rieky.

Pochopiteľne, nebolo hneď jasné, o koho ide. Telo si nejaký čas pobudlo pod vodou. Opäť nám pomohla náhoda. Akýsi mladík počul čľupnutie, myslel si, že niekto padol do rieky. Vonku je stále chladno napriek marcovému otepleniu, nuž sa chlapec bál, že sa dotyčná osoba rýchlo podchladila a nemohla doplávať k brehu. Uletená teória, no záchranné zložky nemohli hlásenie ignorovať. Čľupnutie mohlo pokojne zaznieť iba v mládencovej divokej fantázii, pátranie však

nebolo márne. Namiesto čerstvej obete našli Ninu. Teda to, čo z tej krásnej blondínky zostalo. Vďaka chladnému zimnému počasiu sa telo vo vode rozkladalo pomalšie, ale rozpoznať, kým bola mŕtvoľa za života, to už samozrejme nešlo. Približný vek a výška obete zalarmovali Janu Neuwirthovú, ktorá mi zavolała, opäť tajne poza manželov chrbát, a zverila sa so svojimi obavami. Nechcela veriť, že by to bola jej Nina, no od októbra minulého roku o nej nemala správy. Potrebovala istotu, nie tápanie. Veď viete, ako to chodí. Vlastne dúfam, že väčšina z vás nevie, nie v takomto prípade. Nech už som si myslel o Neuwirthových čokoľvek, žiaden rodič by nemal pochovávať svoje dieťa. O to horšie, ak vám dcéru nájdete v stave, v akom bola Nina. Skontaktoval som sa s plukovníkom, pretože som naďalej mal pochybnosti o duševnom zdraví jeho manželky. Stoicizmus ho pomaly opúšťal. Raz darmo, jeho ľahkovážny prístup nám vôbec nepomohol vo vyšetrovaní a teraz čelil faktu, že jeho dcéra možno celý ten čas nedobrovoľne plávala kdesi pod mostom. Z rozmaru je vražda. Nie jedna, tá plukovníkova povestná vedľajšia škoda, ale teoreticky dve. Jeho dcéra, ktorú upodozrieval z konšpirácie, sa náhle ocitá na zozname potenciálnych obetí. Reálnych, nie vyfantazírovaných počas našich diskusií v salóniku. Tento nešťastný zvrät ho primäl logicky uvažovať a spolupracovať s políciou. S Ferčim.

Bratranec dostal potvrdenie o identite obete čierne na bielom predvčerom. Telo bolo vo vode zaťažené niekoľkými vrecami plnými tehál, starých dlaždíc a kamenia. Žiadne vonkajšie poranenia, ktoré by teoreticky spôsobili smrť, pitva nepreukázala. Nina mohla spáchať

samovraždu, ak by ju premohli výčitky svedomia kvôli Arpádovi a uniesla by hromadu stavebného materiálu ako poistku, že sa z vody nevynorí, keby si svoj samovražedný plán rozmyslela v poslednej chvíli. Logickým záverom však bola vražda. Vychádzajme z charakteru obete. Nina bola rozmaznaná. Ak by aj došlo k obratu a stúpila by si do svedomia, nevolila by smrť utopením. Nie je to príjemný a bezbolestný koniec. Relatívne rýchly, ale nie príjemný. Ženy volia iné metódy. S vraždou nám padá teória o spolčení sa matky s dcérou. Jana by si Ninu nekántrila. Plukovník tiež nie, maximálne by jej vrazil pár zaúch. Ferči preveroval aj možnosť, že sa starý Morvay mstil za vnuka, ale Morvayovci, napriek pretrvávajúcej nasrdenosti a zúfalstvu, by až tak ďaleko nezašli. Znovu vychádzajme z charakteru. Morvay by Neuwirthovi rozbil hubu, no vražda nie je jeho štýl. Každý normálny človek má v tomto smere svoje hranice. A Morvay senior normálny je.

Tak čo sa dialo s Ninou v období medzi zás nubami a objavením jej pozostatkov?

„Ferči, ak máš niečo, čo by mi upokojilo svedomie... Ved' vieš, že si doteraz vyčítam, či som naozaj urobil, čo sa dalo... Nebolo sa čoho chytiť...”

„Prestaň!” okrične ma bratranec. „Nevravím, že si všetko robil najlepšie, ako sa dalo, ale pozri sa na nás. Nám ruky nikto nezväzuje, no aj tak sme sa nikam nepohli. Predpokladáme, že sa Nina utopila. Viac zatiaľ nemáme. Padla do tej vody sama dobrovoľne, alebo jej niekto pomohol? Bola už po smrti, keď sa jej telo vydalo na poslednú cestu do ríše vodníkov? Áááale... Tie tehly by neuniesla! Som teda

presvedčený, že hľadáme vraha. Jedného či viacerých, ktovie. A viacnásobného? Žiadna strelná rana ako u Arpáda, nikde sa neobjavila Neuwirthovej stratená zbraň – mimo zásnub a vodného hrobu nám tých dvoch nič nespája.”

„Mohlo to byť celé namierené proti plukovníkovi?”

„On to odmieta. Začal spolupracovať, napriek tomu sme zatiaľ neprišli na nikoho, kto by ho natoľko nenávidel, aby siahol na život jeho dcére. Ale vieš, ako to býva. Niekedy je vrahom osoba, na ktorú sme dávno zabudli, no komu krivda navždy utkvela v pamäti.”

S nádejou hľadím na Ferčího: „Takže myslíš, že to bol niekto, koho sme nemali šancu objaviť?”

„Nie,” odbije ma, „už len preto, že to výkupné sa len tak nevyparilo. Keby ste to mali lepšie zorganizované, mohli ste vydierača, alebo kto už to bol, čo je dnes o pol milióna bohatší, prichytiť rovno pri čine. Na sledovačke nebolo nič zložité.”

„Ja viem, ja viem,” odpovedám podráždene. „Lenže keď nám teraz vypadla z príbehu Nina a Jana je čím ďalej, tým menej podozrivá, kto nám ešte zostáva?”

Ferči sa na mňa díva spoza prázdneho pohára od piva a uvažuje, či naozaj má zmysel odpovedať. Rýchlo pochopí, že nie som schopný jasného úsudku. „Jedna osoba predsa len áno,” naznačuje mi. „A starý Košťál to nie je,” s úškrnom dodáva.

Niežeby som s ním nesúhlasil, no v súčasnej situácii sa mi tento smer vyšetrovania nehodí.

„Emu ste predsa tiež preklepli, a nič,” vzdorovito zamrmlam.

„Veď práve, to ma na celom prípade mätie najviac. Ako sa do neho zaplietla Ema?“

„To je rečnícka otázka?“

Otrávene na mňa hľadí: „Povedali vám niečo viac, alebo sa všetci držia tej istej historiky?“

Nie, nepovedali. Leopold Neuwirth tvrdí, že o Eme počul prvý raz od manželky po tom, ako dostali list so žiadosťou o výkupné. Nerobil si veľké nádeje, ale Emina disciplína a zdravý rozum mu imponovali. Skrsla iskierka nádeje, že aspoň niekto bude konať s rozvahou. Nechcel veriť, keď sme mu oznámili, že Ema sa s Ninou zoznámila s najväčšou pravdepodobnosťou v ústave. Jeho poznámka o Eminom zdravom rozume tým podľa Petra vyznieva dosť ironicky.

„Ak je to tak, som rád, že moja manželka odvieďla našu dcéru na liečenie niekam, kde majú preukázateľne výborné výsledky,“ zhrnul Eminu minulosť plukovník.

Jana Neuwirthová trvá na svojej verzii udalostí. Nina jej dala číslo na Emu a zvyšok už vieme. Verila, že to je Ninina stará kamarátka.

Emin byt prehľadali. Ukázalo sa, že to nebol až tak zložitý a časovo náročný proces vzhľadom k rozmerom a vybaveniu jej minigarsónky. Podľa všetkého Eme zohnala bývanie riaditeľka ústavu, zaplatila za ňu nájom na rok dopredu – koľko zarába taká riaditeľka blázinca? –, no Ema jej to vraj teraz spláca, odkedy má stály príjem. Veď viete. Odkedy je mojou asistentkou. Nezarába u nás veľa, no každý mesiac vloží malú sumu na riaditeľkin účet. (Takýmto tempom bude tú izbietku splácať pekne dlho.) Všetky transakcie sú z Eminej strany prevádzané v hotovosti. Polícia neobjavila nijaký účet vedený na jej

meno, preto verili, že ak ukradla pol milióna eur, musí ich mať niekde schované pod matracom. Nič. Ema žije ako Sparťan. Takmer žiaden nábytok, iba to najnutnejšie, nejaké zdravé potraviny v chladničke. Ferčimu povedala, že zo svojho platu nemôže vyskakovať, ale stačí jej, čo má. Maličký bytík, svoj pokoj a teraz aj prácu.

„Keby som nevedel, ako tú prácu získala, a keby sa nám nemotala v prípade tých mäsiarov pred pol druhu roka, veril by som jej každé slovo,“ povedal mi po výsluchu bratranec. „Normálny bývalý cvok, čo je rád, že zohnal akú-takú prácu a chce sa zaradiť späť do spoločnosti. Veď aj ten tvoj Peter bol vďačný za prácu v sklade kvetov, keď vyšiel von z basy. Sú situácie, kedy si človek nevyberá. Lenže Ema má v sebe niečo... Neviem to popísať.“

„To budú tie hlboké čierne oči,“ súhlasím s Ferčim, „tiež som sa cítil nesvoj, keď si ma prvý raz premeriavala.“

„Ale hádam nebudeme veriť na povery a babské reči,“ zahovoril tému bratranec. „Možno jej krivdíme. Každopádne som dal preveriť, či si niekto nedávno neotvoril účet s podozrivo vysokým vkladom. Vieš, aké sú banky neochotné poskytovať akékoľvek informácie, no zatiaľ sa nezdá, že by Ema bola pri peniazoch. Nič ju nespája s Neuwirthovými ani Morvayovcami. Všetci svorne tvrdia, že Emu nikdy predtým nevideli, čím mi padá motív osobnej pomsty. Ona sama vypovedala, že k Nine proste pocítila zvláštne puto, ako kedysi k tej chudere Márii.“

„Ktorá údajne spáchala samovraždu.“

„Údajne, pravdu máš. Nedokázalo sa však cudzie zavinenie. Prečo myslíš, že by jej Ema pomáhala odísť na onen svet?“

„Je to len taký pocit,“ vysvetľujem. „Ema hovorila niečo o ženách, čo nechcú žiť v tomto svete riadenom mužmi, keď sme ju vtedy stretli v parku. Nevenoval som tomu pozornosť, alebo som nechcel. Čo som ja nejaké monštrum len preto, že som muž? A nejaví sa mi ako niekto, kto by pociťoval silné emócie pri stretnutí s rozmazanou miliónárskou dedičkou liečiacou sa z hystérie.“

Nateraz je však Ema mimo podozrenia. Ferči na ňu nič nemá. Veríme v jej nevinu? Ani jeden z nás. Nie v úplnú. Každý však máme inú teóriu o jej úlohe v prípade. Veď viete, ako to chodí. Chceme v druhých vidieť odraz našich očakávaní a podľa toho si ich vykresľujeme. Košťál považuje Emu za poslednú kultúrnu osobu na zemeguli a úprimne si myslím, že jej nadržia. Pre Rolanda býva intelektuálnou výzvou iného typu než Peter, čo ho občas mätie, takže podľa mňa sám nevie, kam Emu zaradiť. Pokým mu Ema nerúca jeho svetonázor, sú parťáci, ale istotne by jej nejaký ten zločin prisúdil, keď mu ohrozuje jeho životnú stabilitu. S Petrom je to jednoduché, ten ju buď miluje, alebo z duše nenávidí. U neho je to pochopiteľné a hoci máva voči nej naprudšie reakcie, sú aj najľahšie vysvetliteľné. Ľudka si na Eme ventiluje materinské pudy, Asta ju zbožňuje a ja len dúfam, že som si do života nenamontoval šialeného vraha.

No Ema teraz pracuje pre mňa, čo mení pohľad na vec. Patrí do rodiny. To chápe aj môj bratranec. Mám tušenie, že sa nedíval pod každý kameň, keď hľadal dôkazy proti Eme, ale na slovenské pomery urobil viac než dosť. Emina verzia pravdy je zaznamenaná v spise a inú pravdu teraz nepotrebujeme.

Hanbím sa priznať, že som mu zatajil Eminu zachádzku s výkupným na ceste ku kúpeľu.

„Bude niekto niekedy obvinený z vražd Niny a Arpáda?“ pýtam sa v pivnom opojení Ferčího.

„Srdce mi po tom žízni, ale hlava vie, ako to u nás chodí.“

««« »»»»

Ako som povedal, s marcom prišlo mierne oteplenie, ale stále sa to nedalo nazvať jarou. Napokon, prvý jarný deň bol ešte len pred nami. Čo však nepočkalo, bola oslava Rolandovej štyridsiatky. Tak veru, okrúhle jubileum slávi tento rok. Plánuje ísť na pár dní k rodičom do hôr, ale pred odchodom pre nás zorganizoval posedenie v podniku na pol ceste medzi jeho bytom a knižnicou. Zároveň je to približne rovnako ďaleko od nás aj od Petra, takže si nikto nemôže sťažovať, že by to mal odruky. Ludka cucá nejaký žltý koktejl a klábosi s Košťalom, z ktorého sa vykľul lev parketov. Peter predstiera, že ignoruje Emu, a Ema ani predstierať nemusí. Je tu z povinnosti. Chodí na enigmácke akcie, aby ukázala, že patrí do tímu, ale neprejavuje nijaký osobný záujem o rozhovor, zblíženie či vzájomné spoznávanie. Ona síce o ľuďoch vie viac, než im môže byť príjemné, ale dostať sa pod kožu jej je misia nemožná. Občas mám dojem, že aj tieto voľnočasové aktivity považuje za platený pracovný čas. Akoby Ema ako súkromná osoba ani neexistovala.

„Tak ešte raz všetko najlepšie, chlapče,“ prihováram sa oslávencovi. Dostal od nás novú košeľu a kravatu. Čo iné dať

abstinentovi? „Kedy máte oficiálne voľno, inak povedané, pokoj od Košťála?”

„Čoskoro, odchádzam v sobotu ranným vlakom.” Chvíľu sa díva do pohára s minerálkou a zdá sa, že o niečom uvažuje. „Pán Dobiš, všimli ste si, že mi občas vykáte, občas tykáte?” Nuž, nevšimol. Ale pravdepodobnosť nepopieram. „Asi sa vám to pletie, keďže Petra oslovujete, ako by vám bol syn. Preto by som vás chcel požiadať, tykajte aj mne, už nastalo.”

„Dobre teda, potykajme si,” a dvíham pohár, môj je ale plný šumivého vína.

Roland sa však okamžite zarazí: „To nie, pán Dobiš, mne to z úst nejde, veď ma poznáte. Ja by som vám nemohol dôverne tykať, hoci ten vekový rozdiel medzi nami sa mi už nezdá byť priepastný. Štyridsiatka...”

„Štyridsiatka sa ti bude javiť ako krásne číslo, keď budeš sláviť päťdesiatku,” upokojujem ho, „ale ďakujem, že ma stále považuješ za mládenca.” Pousmial som sa, no Roland sa netvári priveľmi súhlasne. „Aspoň duchom,” zachraňujem situáciu a svoju češť.

„Máte nejaké nové poznatky o Nininej, veď viete,” Roland hľadá to správne slovo, „o jej skone?”

„Nie, nič. Akurát nedávno som bol s Ferčim na pive, tiež tápajú. Bežne dostupné vrecia, bežne dostupné tehly, odpad z ktorejkoľvek stavby. Polícia hľadá ihlu v kope sena. Ale Neuwirthoví majú, zdá sa, akési problémy.”

Ani neviem, kedy sa k nám priplichtil Peter. „Jaké tí už môžu mať problémy? Do má peňáz na rozhadzuvání, nemůže mať problémy.”

„Prečo sa nevenujete dámam, kolega?“

„Odkedy je starý Košťál dáma, ty drbo?“ odpovedá Rolandovi náš ryšavec. Trochu som mal obavy, aký darček zvolí, lebo Peter podľa mňa vybavuje všetko fľašou slivovice, no chlapec prekvapil. Podal Rolandovi obálku. Tajne som dúfal, že neoriginálne zvolil bezpečnú cestu finančného daru. Div sa svet, v obálke bola vstupenka na májové predstavenie Labutieho jazera v SND a rezervácia izby v neďalekom hoteli kúsok od dunajského nábrežia. „Toto si pôjdeš kuknúť a tu budeš spať, né že sa budeš na noc drbať domov,“ svojsky zagratuloval Rolandovi k jubileu. S Ľudkou sme sa na seba prekvapene pozreli, potom na Košťála a Emu, a tí synchronizovane prstom ukázali jeden na druhého. Bárs to aj nebol Petrov pôvodný nápad, skutočnosť, že si dal poradiť od znalcov Rolandovej duše, preukázala, že mu na ňom svojím spôsobom záleží.

Peter do seba hodil ďalšie poldeci a pokračuje: „Ema je velice spokojná se svojím vínečkom a pani šéfová klebetí s Košťálom. Nido ma nepotrebuje. Tak čo ste to hovoreu o tých zazobaných Neuwirthových?“

To je taká pomerne úsmevná príhoda, musím povedať. „Chlapci, veď viete, ako to manželstvo vyzerá. Pani Jana teraz balí kufre a chystá sa do Kolčian. Niežeby to nemala urobiť už dávnejšie. Avšak pán plukovník mi volal, deň-dva dozadu, že ho vlastná žena obviňuje z vraždy ich dcéry. Samozrejme, Ferčim to ani nepohlo. Neexistujú dôkazy, neexistuje podozrenie.“

„A Neuwirthka je ranno šiši, to šecci víme.“

„Vy by ste neboli, keby vám skántrili dcéru?“ Roland sa naďalej pani Jany zastáva. Ťažko posúdiť, či vďaka alebo napriek ich spoločnému nočnému dobrodružstvu.

„Spomínate si, keď starý Morvay dal plukovníkovi po papuli a maskovalo sa to rozbitým pohárom?“ snažím sa zahovoriť prekáraniu tých dvoch. „Vyzerá to tak, že teraz po plukovníkovi lietajú taniere v jeho vlastnom dome.“

„Mosí byť sránda veľiká. By som steu videť. Hádám by som si aj jeden hodeu.“

Na rozdiel od Petra Rolandovi v tejto chvíli nie je úplne jasné, o čom hovorím. Vidím to na ňom, nemusí sa ani ozvať.

„Ony tie taniere lietajú doslova,“ dodávam. „Plukovník sa mi sťažoval, že jeho žena v návale zúfalstva po ňom vrieskala, nazývala ho vrahom a hádzala po ňom, čo jej prišlo pod ruku.“

„Trošičká psychicky nezvláda situáciu, no. Šak už ide do cvokhausu, ta de je problém?“ nevzrušene komentuje Neuwirthových talianske manželstvo Peter.

„Problém je v tom, že pani Jane niekto nahovoril, že jej muž zabil ich dcéru.“ Chvíľu som ticho, lebo neviem, akým tónom podať nasledujúcu informáciu. „Nejaká veštica.“

Petrovi vošla slivka dnu ústami a vyprskla von nosom. Aspoň chcem veriť, že to na mojom kabáte pristál alkohol a nie nejaké telové tekutiny. Roland uprednostňuje mlčanie s vyšpúlenými očami. Podobné reakcie som očakával.

„Veď viete, ako to chodí, chlapci. Zúfalý človek sa aj slamky chytá. Jana popiera, že by čokoľvek vedela o vražde Arpáda. Aj keby

pomáhala Nine s vydieraním otca, tá sa mohla sama od seba rozhodnúť, že sa zbaví nechceného snúbenca. Matka ozaj môže byť v tomto nevinne. A určite si nezabila dcéru, to nedáva zmysel. Takže tu musí byť iný hráč na scéne. A kde rozum zlyháva, dostaví sa nadprirodzeno.”

„Ná šak to nemosí byť úplná blbosť, šéfe,” teraz už vážne vraví Peter. „Kuknime sa na to takto. Leo sa nám zbaveu dvoch príživníčok naraz. Nemohou zahlušiť starú, to by bou prvý na rane jako podozrivý. Ale keď šecci verá, že rodič si nezamorduje decko, tam už videu cestu. Starej potom drbne, pošle ju na výlet do ústavu bez spátečného lístka a má doma fajront nafurt.”

„Kde sa vám stratil Arpád, ktorého ste tak veľmi chceli nájsť, pán kolega?”

„Jak povedau plukovník, to bola vedľajšia škoda. Hádám aj on bou dôležitý tomto príbehu, čo já vím! Já nejsom vojak jak Leo. On je ten oný, stratég. Vidiš, jak to šeccko pekne zamotau a čil nido neví, do je do a do bou de a tak vóbec.”

Treba uznať, že málokto sa správal štandardne, ale ako som povedal, domnienky nie sú fakty a bez dôkazov niet obvineného. Ak vynecháme rodičov z okruhu podozrivých, máme veľmi prijateľný príbeh o niekom, kto uniesol Ninu pre peniaze, zbavil sa Arpáda, ktorého nepotreboval, možno Ninu zabil nechtiac, no vycúvať už nešlo. A pol milióna je pol milióna! Lenže kto ten niekto je? V podstate Jane Neuwirthovej ani nezazlievam, že hľadala pomoc u veštice.

„Nemohol ten príbeh mať dve časti?“ uvažujem nahlas. „Možno sa Jana a Nina spikli, ale Nina ako správna rozmaznaná dcérenka nedokázala vyčkať a z roztopaše zabila snúbenca. Tu nám končí prvá časť. Druhá začína v momente, keď Ninu pri tej vražde niekto videl. Začal ju vydierať, cez ňu azda aj Janu, Nina robila problémy, tak ju hodili do rieky.“

Roland ma prerušuje: „Povedané knižnou rečou, zmiznutie Niny a vražda Niny sú podľa vás dva romány napísané dvoma odlišnými autormi.“

„Présne ták, pochopeu si,“ pritakáva Peter. „A policajtom ste toto povedau, šéfe?“

„Nie, teraz mi to napadlo.“

„Tak to pri najbližšom pive bratránkovi zaspívajte a nach si to už rjéšja oni, experti. Já mám tejto rodiny vám než dost.“

Odkasliavam si predtým, než ich poprosím o poslednú službu pre plukovníka: „Na tú vešticu by ste sa mali pozrieť, chlapani.“

Rolandovi sa nekresťanské praktiky neveľmi pozdávajú. „Pán Dobiš, ja cestujem za rodinou, ja nemôžem.“

„Pôjdete spolu s Petrom, keď sa vrátíš.“

„Jak se mňú? A načo?“

„Pozrite sa, plukovník by rád vedel, či existuje možnosť, že jeho vlastnú ženu niekto zneužíva na nekalé ciele. Možno je tá veštica v kontakte s vrahom a snažia sa vyšetrovanie zviať zo stopy. Polícia by sa správala ako slon v porceláne, ale vy dvaja... Peter má zdravý rozum a Roland silnú vieru, povedal som si, ich nejaká bosorka nezblbne.“

„Pán Dobiš, ako si to celé predstavujete?“ naďalej sa vzpiera oslávenec. „To máme k nejakej šarlatánke napochodovať a priamo sa opýtať, čo všetko vie o dvoch vraždách a čo natlačila pani Jane do hlavy? Myslíte, že sa nás zľakne a prizná sa?“

Peter sa mi zdá byť viac naklonený tejto návšteve. Hnieti si bradu a o niečom premýšľa: „Do by sa teba nelakau, že áno? Jako takto, šéfe. Polla mňa má drbo právdu. Až babka volačo ví, tak to len tak nevyklopí.“

„Ale preveriť ju môžete!“

„Šak klídek, nido nehovorí, že ne. Už len kóli Arpimu. Nach odpočíva pokoji. Já sa na ňu kuknem ve volnom čase. De býva?“

„Neviem, budete ju musieť nájsť. Plukovník len vie, že jeho žena spomínala akúsi Zelmu. Pozrel som sa na internet, dnes už tieto vedmy nie sú žiadne zošúverené stareny. Hádám mi ešte aj poďakujete, že som vás za ňou poslal. Ale nechod' sám, chcem mať dva páry očí a uší zapojených. Nájdi ju, Peťo, a potom si urobte s Rolandom výlet.“

Medzitým Ema dopila svojich niekoľko pohárov červeného vína a rozlúčila sa s nami. Chcel som chlapcov poslať, aby ju odprevadili na zastávku, no ona nejavila ani známky podnapitého stavu, ani záujem o spoločnosť. Pre Rolanda však niekde zohnala knihu, po ktorej dávno túžil. Podľa starého Košťála musela prejsť mnoho antikvariátov nielen v blízkom okolí Madenova, takže sme jej asociálne správanie dnes večer odpustili.

„Dávajte si pozor, Ema,“ nedalo mi, musel som jej otcovsky dohovoriť. Nevieam, čo to do mňa vošlo. Ona sa len zvrtila a už jej nebolo. Zmizla v tme, či skôr v chabom svetle pouličných lúčp.

„O čom ste tam klábosili vy traja?“ vyzvedá hneď Ľudka.

„O Nine, o čom inom? Zato tebe Košťál kurizoval jedna radosť!“

Starý knihovník sa k nám práve dotmolil s fernetom v ruke. „Na nášho štvorkrížikového!“ pripíja znovu Rolandovi a ja už ani nemám čím pripíť. Našťastie ešte niečo zostalo vo fľaši, idem si teda po dupľu.

„Nenudila vás moja žena miestnymi klebetami?“ pýtam sa starca po doliatí šampusu.

Košťál sa len uškŕňa: „V tomto meste sa neudeje nič, o čom by som nevedel.“

„Takže vás nudila.“

„Naopak, vaša pani má veľký talent. Málokto dokáže realitu tak krásne prifarbovať a pretvárať. Viete, čo sú klebety? Vybrané úryvky pravdivej histórie. Neúplná pravda sa stáva pravdou novou.“ Vzácne mi to pripomína môj prístup k prípadu Morvay-Neuwirthová. „Pani Ľudmila má zvláštny filter, cez ktorý tá nová pravda preletí a rýchlosťou blesku sa transformuje do takej formy, že vyznieva úplne uveriteľne,“ pokračuje Košťál, „takže človek neznaý pomerov pokladá informácie od vašej panej za bernú mincu.“

„Preto ju ľudia ešte stále berú vážne,“ nešťastne pritakávam. „A dôverujú jej.“

„Lebo nikdy nezistia, aká bola tá pôvodná pravda. Na tom stavia aj mnoho politikov.“

Zúfalo hľadím na starca ukrytého za sklami okuliarov: „O čom vás presviedčala tento raz?”

„Napríklad aj o tom, že vašim životným snom vždy bolo cestovať transsibírskou magistrálou. Ona by sa vraj aj pridala, ale kto by sa postaral o obchod, keď je Slávka večne v oblakoch?” Ďalší Košťálov úškrn a šťuchanec do mojich rebier. „Koľko je na tom pravdy, tej pôvodnej?”

Musím ho odtiahnuť ešte kúsok bokom, lebo moja pani manželka sa blíži. „Nedávno som čítal o chlapíkovi, čo sa vydal na transsibírsku cestu za pomerne lacný peniaz. Len som si popod nos zahundral, že to musí byť zaujímavý výlet.”

„A ona to začula.”

„Začula a hneď odvrkla, čo to mám za debilné nápady v jednom kuse.”

„No vidíte, a ja by som vás po jej vylíčení považoval za dobrodruha,” chechce sa Košťál, „hoci niektoré manželstvá sú dobrodružstvom samy osebe.”

Vtom nás dostihla Ľudka: „Už zas ma ohovárate?”

„Rozoberali sme Neuwirthových, miláčik. Mali ste vy predtým lepšiu tému?”

Ľudka okamžite kontrovala politikou. Pohľadom som prešiel na starého knihovníka, aby potvrdil či vyvrátil jej odpoveď, ale na moje prekvapenie prikyvuje: „O dva roky sú voľby, robím si osobný prieskum verejnej mienky.”

„A čo ste vysonduvali dočilku?” pridávajú sa k nám Peter s Rolandom.

„Že dopadnú rovnako na hovno ako tie predošlé a budeme radi, ak to hovno nebude smrdieť ešte viac.“

„Nebudte pesimista, pán Košťál,“ chlácholí ho Roland, „hnedokošeliari sa do parlamentu nikdy nedostanú. Pochodovať a biť sa do prs je jedna vec, ale osloviť voličov si vyžaduje trochu viac práce.“

„Hej, a akej?“ oponuje stavec. „Rozdávať karafiáty na Deň žien?“

„To imponuje starším dámam, súhlasím, no nezabúdajte, že tu máme novú generáciu. Tá si ani nepamätá predvolebné mítingy deväťdesiatych rokov, je viac rozhládená a vzdelaná, neraz stále ešte študujúca.“

„Veď práve,“ mrmle si starý Košťál popod nos, „sedia doma na riti, žijú na úkor rodičov a štátu, majú prístup k informáciám, ktoré nedokážu filtrovať, nevedia čítať s porozumením a história ich zaujíma len vtedy, ak sa jedná o históriu prehliadania na frajerovom počítači a obsahuje obrázky kozatých Rusiek. Taká je dnes doba a ja pred ňou nezatváram oči. Ja monitorujem. Milý môj Roland, my sme sa búrili voči fašizmu, komunizmu, voči bezpráviu, neslobode, ale na čo si už len môžu sťažovať dnešní mladí? Na pomalé pripojenie? Jedno však má každá nová generácia spoločné – myslí si, že je lepšia a múdrejšia než tá pred nimi. A keď otec, mama volia nejakú rozumnú stranu, poučení z minulosti, sklamaní súčasnou ponukou, ale stále túžiaci po slušnom živote, koho pôjde voliť decko? Toho, kto je úplným opakom a masíruje mladým mozgy cez tie ich sociálne siete.“

„A najlepší, aby ešte aj vypadau tak trošičká jebnutučko a pripomínau kamaráda, s kerým choďá za kostol húliť, lebo šak

dóverný kamarád nám rozumí, ne?” pridáva sa Peter na Košťálovu stranu.

Roland sa však tak ľahko nevzdáva: „Čo vy už o tom viete, pán kolega?”

„Ja té decká vyhadzujem z barón a čase volna sedím krčme. Keby si sa vám snažeu, drbo, by si spoznau typického Slováka bez rozdjélu veku. A nerobeu by si si nádeje.”

„No keď ste taký múdry, koho budete voliť vy?”

„Do toho je ťa veľké hovno, ale to ti nepovím, lebo neská oslavuješ. Taký budem charakter.”

„Dovtedy sa ešte pozliepa toľko strán...,” snaží sa ukončiť debatu Ludka.

Peter si však neodpustí, aby nemal posledné slovo: „Sa stavím, že náš pánbičkár volí furt tých istých. Len aby si po tom fjásku s bocjánom nebou ich poslenný volič!”

Košťál ma ťahá za rukáv a vyzera, že ho politika prestala zaujímať. „Počujte, Dobiš, teraz, keď je Ema preč,” šepká, „ako je na tom vyšetrovanie? Majú na ňu niečo?”

Nemám chuť prilievať olej klebiet do ohňa Košťálovej zvedavosti. Všetkým však odláhlo, že sa mení téma rozhovoru, lebo hádka na oslave narodenín môže byť tradičným ľudovým prvkom, ale my sme predsa len civilizovaní ľudia. Aby som nikoho nesklamal, vrátane Ferčího, vykrúcam sa z odpovede: „Myslel som si, že vy ste na jej strane.”

„Ja som na strane inteligentných a rozumných ľudí. Avšak táto množina má čoraz menej podporovateľov,” na chvíľu sa zamyslí, „aj členov.”

„A jako henten príznak nehovoráci je polla vás čestným členom klubu inteligentóv?” pochybovačne na Košťála hľadá Peter. „Zato my šecci mosíme byť ránne drbnutí. Si nevím úplne presne predstaviť Emu, jak sa zbavuje tej blondínečky. Jakože zaplatila taxikárovi dve evry extra, aby jej vrecá aj s mrtvolú vyhodeu na moste? Že ona už zvyšek cesty dójde? A peňáze de ukrýva? U pépéerky? Alebo ešte lepší - zakopala záhrade, kerú nemá.” Peter sa mi nevidí byť úplne vo svojej koži. Téma Eminej viny ho zjavne rozčuľuje. „Šak rozmýšľajte trošičká. Až takto uvažuje aj váš bratranec, šéfe, tak na Nininho vraha živote nedójdú, tak jak dočilku nedošli na tých hajzlóv, čo tedy toho študenta na nábreží zníslu ze sveta. Alebo ten právnik zazobaný, čo ho rovno doma odpravili. Tam též stopa voláko vychlalla. My sme si aspom s Mokráním urobili svoju robotu. Ale policajti to náko flákajú neská. Hen, divná ženská, čo stela pomóct' naicť jakože kamarátku - hodíme to na ňu. Velice rýchlo a lahko sa vina hádže na tých dole, ale prečo by to ozáj šecko nemohou mať na svedomí Leo? Mohou mať plné zuby mladěj aj starěj, aj na starého Mórvaya mohou mať ťažké srcco. Nemoseli si byť po chuti. Ale pójde neská fízel po plukovníkovi, keď má poruke lahšú korist?”

Nepredstavoval som si záver oslavy takto. Pripisujem to množstvu skonzumovaného alkoholu. Peter má momentálne obdobie, kedy bráni Emu, Roland už tradične obhajuje Janu, všetci sa náhle obracajú proti plukovníkovi a Košťál pravdepodobne húta, ako sa Ema dostala

von z ústavu, čo ju k tomu primälo a nakoľko je zapletená v Neuwirthovej príhode.

Musím sa držať rady starého knihovníka a vyhládať niekoho rozumného, s kým sa o tomto dá baviť. Niekoho, kto má vhlád a namiesto množstva otázok a nikam nevedúcich teórií vie poskytnúť odpovede. Ale iba ak tie odpovede poskytnúť chce. Veď viete, ako to chodí.

««« »»»»

„Ema, nechcete mi medzi štyrmi očami prezradiť, ako to celé bolo?“

Venujeme sa administratívnym povinnostiam v kancelárii pred koncom pracovného týždňa, Asta leží pri nás na starej deke, Ema triedi dokumenty, čo jej podávam. Keď toho máme plné zuby, ideme buď venčiť, alebo si zjídeme na obed niekam v okolí. Ema preukázala nesmierny organizačný talent. Veľa toho nenahovorí, čo úprimne oceňujem, ale moja kartotéka je v bezchybnom poriadku. Stará sa o firemnú administratívu s výnimkou financií, ktoré má pod palcom Ludka. Všetko je od Eminho nástupu vybavené načas. Pomaly presviedčam sám seba, že treba zabudnúť na tú drobnú nepríjemnosť, ktorou nechcený nábor novej pracovnej sily bol, a radovať sa zo spoľahlivého zamestnanca. Nerád to pripúšťam, no napriek pretrvávajúcim pochybnostiam začínam voči Eme pociťovať v istom smere dôveru. Bez vedomia ostatných členov tímu jej niekedy nechávam k dispozícii svoj počítač, aby mi urobila poriadok

v databáze. Kedysi to bola Rolandova úloha, ale ten je čoraz zaneprázdnenejší v knižnici. Košťál starne, vychováva si v Rolandovi nasledovníka. Na monitorovacie akcie ho zatiaľ nebráva, ale ten čas sa podľa mňa blíži. Veď viete, ako to chodí. Takže organizácia informácií zostala na Eme, ktorá je na rozdiel od chlapcov mojím oficiálnym zamestnancom. Nedávno sa pustila to vytvárania jednotnej databázy mien, ak by sme sa v budúcnosti stretli s niekým, kto nám už kedysi figuroval v inom prípade. Ku každému menu pridáva zoznam kľúčových pojmov, ako ona vraví. V skutočnosti ide o prednosti jedincov, na ktorých si eventuálne môžeme vylámať zuby, a slabé miesta, ktoré sa dajú využiť, ak je treba trochu zatlačiť. Podotkol som síce, že to zaváňa vydieraním a praktikami predošlých režimov, no Ema správne poznamenala, že okrem nás dvoch o tomto zozname nikto nevie a nie vždy sa nám bude hodiť hrubá sila istých indivíduí. Tým myslela Petra. Ema uprednostňuje diplomaciu. Dodala, že diplomacia nie je nutne férová.

„Pán Dobiš, už ma naozaj unavujete,“ odpovedá teraz na moju otázku. „Dokedy vám mám opakovať ten istý príbeh?“ Následne viac pre seba než smerom ku mne potichu zamrmle: „Ja za to nemôžem, že ste nikoho nechytli. Ani vy, ani celý policajný zbor. Neuwirthoví ma požiadali o pomoc, urobila som, čo sa odo mňa očakávalo, a tým to hasne.“

„Prečo ste ich nechávali v domnení, že ste s Ninou boli dávne kamarátky?“

„Časovú os som im nerysovala. Nikdy som netvrdila, že sme sa s Ninou poznali dlho. Nenesiem žiadnu zodpovednosť za to, čomu jej rodičia verili alebo chceli veriť.“

„Odkiaľ mala Nina na vás číslo? Nevedel som, že ste mali v ústave vlastný telefón.“

Ema vôbec nevyzerá zaskočene. Buď má pripravený nepriestrelný príbeh, miliónkrát premýšľaný do najmenších detailov počas dlhých bezsenných nocí v Kolčanoch, alebo proste hovorí pravdu.

„Nina bola troska. Mejkap ani peniaze nezakryjú prázdno vo vašom vnútri. Za tých pár týždňov ju nemohli dať do poriadku, ale ukázali jej iný spôsob života. Keď odchádzala, dala mi na seba telefónne číslo. No a akonáhle ma pustili a zadovážila som si telefón aj ja, už za múrmi ústavu, ozvala som sa jej. Nie kvôli sebe. Nechcela som byť vnímaná ako príživníčka, čo zneužíva bohatú známosť. Robila som to pre jej dobro. Chcela som pre ňu byť pripomienkou života v Kolčanoch, kde sa Nina aspoň chvíľu cítila slobodne.“

„Sloboda za múrmi, aký paradox!“ Ťažko mi je veriť, že zhýčkaná, rozmaznaná dedička podľahla čaru parčíkov a secesných budov.

„Sloboda sídli tu a tu,“ ukazuje si Ema prstom na spánky a následne doprostred hrude. „Len my sami si môžeme byť väzením, nie nejaké múry.“

Nemám chuť na filozofické doťahovanie sa, určite nie v piatok popoludní. „Dobre, takže ste sa jej ozvali,“ pokračujem, „a čo potom? Stretávali ste sa?“

„Nie, načo?“

Neštvi ma, ženská! „Akože načo? Aby ste jej boli tou pripomienkou slobody.“

„Nina vedela, ako ma môže skontaktovať. Zvyšok bol na nej, no ona sa neozývala.“ Krátkej odmlke robí zvukovú kulisu iba šušťanie papierov zakladaných do zásuviek. „Zato jedného dňa sa ozvala jej matka.“

„A to vás neprekvapilo?“

„Hm, nie. Myslela som si, že Ninin stav sa zhoršil a požiadala matku, aby mi zavolała.“ Ema opäť pár sekúnd mlčí, kým dopovie: „Zaskočila ma tým únosom a vydieraním, ale už som nemohla cúvnuť. Sľúbila som akúkoľvek pomoc, hoci som myslela skôr na tú psychickú.“

„Vedeli ste, že Nina dala matke vaše číslo dávno predtým?“

„Nie. Opakujem, ja som chcela byť psychickou oporou, nie podozrivou v dvoch vraždách.“

„Tak to nevyšlo úplne podľa vašich predstáv,“ pokúšam sa o vtip a hneď si uvedomujem jeho trápnosť. „Všimli ste si niečo podozrivé počas vášho pobytu u plukovníka?“

Ema prevracia očami: „Bežné manželstvo. Plukovník manželkou opovrhoval, ona ho nenávidela. Ani jeden si nemohol dovoliť rozvod. On mal plné zuby rozmaznanej dcéry, jeho žena sa takmer upila k smrti od žiaľu. Alebo neistoty, ťažko povedať. Ale aspoň Roland jej pomohol trochu sa rozptýliť.“

„Ema, nevyťahujte to zas...“

„Pán Dobiš, netvárate sa, že sa také veci nestávajú. Akurát okolnosti vám nehrali do karát a ja som to využila. Aj to sa stáva. Dnes je to za nami, uzavretá kapitola. Alebo mi to ešte stále máte za zlé?“

„Nechajme to tak. Opýtam sa vás rovno: mohol byť niekto z rodičov zapletený do únosu alebo vraždy? Podľa vás...“

„Obidvaja,“ šokuje ma Ema odpoveďou.

„Ako to myslíte? Viete niečo viac? Povedali ste to Ferč... ehm... polícii?“ sypem zo seba bez rozmyslu.

Ema zrazu prepína do iného módu, do toho, ktorý volám ulitou. V sekunde sa jej zmení výraz tváre, stiahne sa do seba a čo je vždy najhoršie, prestáva komunikovať. Peter tvrdí, že on tak vyzerá každé ráno pred prvou kávou. Ema máva tieto prechody pomerne často. Bez varovania.

„V teoretickej rovine sme všetci schopní všetkého,“ tichým hlasom pomaly vraví, „a ja nemám dôvod veriť ani neveriť v nevinu tých dvoch.“

Kým má Ema posledné záchvevy v komunikačných kanáloch, ponáhľam sa položiť jej ešte jednu otázku: „Prečo Nina?“

„Extrémne okolnosti niekedy vytvoria nepredvídateľné priateľstvá.“

Asta zastrihala ušami a beží ku dverám. Za dozvukov predošlého prípadu mi do kancelárie vchádza prípad nový.

««« »»»

Elegantný muž približne v mojich rokoch mi podáva vizitku. Krisztián Fabián, stojí na nej. Výroba a predaj obväzových materiálov. Ema sedí trochu bokom, škrabká Astu za ušami a spoločne si premeriavajú potenciálneho klienta. Kvalitný oblek, čierne vlasy, čo odmietajú ustúpiť šedinám, dokonale zastrihnuté fúzičky. Z tohto by nám mohlo kvapnúť nejaké euro do rozpočtu. Aj keby sme mu mali len nájsť strateného domáceho miláčika.

„Čo vás k nám privádza, pán Fabián?“ idem k podstate návštevy po úvodnom predstavovaní sa.

„Môj bratranec, teda skôr jeho rodina.“

„Je niekto z nich nezvestný?“

„Nie, o to nejde.“ Fabián sa zrazu ošáva, cítiť z neho neistotu. „Oni trpia.“

Ema nadvihla jedno obočie, ale Fabiánov výrok nekomentuje. Tomu sa očividne ťažko hľadajú slová a situácia nie je pre neho najpríjemnejšia.

„Ani neviem, či som tu správne,“ pokračuje, „ale ja naozaj neviem, ako to mám riešiť.“

„Pokiaľ viete o prípade domáceho násilia, obráťte sa na políciu,“ odporúčam mu.

„To im nemôžem urobiť, oni sú v podstate šťastná rodina...“

„Pán Fabián, strácate ma. Trpia, alebo sú šťastní? S akým problémom sa boríte?“

Náš miestny podnikateľ si pretiera fúzičky a uvažuje, ako nám čo najlepšie vysvetliť rodinnú situáciu. „To máte tak, Attila je dobrý chlap.“

„Attila je váš bratranec?“ Periférne vidím Emu, ako v tejto chvíli vyťahuje malý zápisník a začína si načrtávať rodinný strom.

„Hej. Ako vravím, dobrý chlap. Len mu ruka občas ujde. Ale on za to nemôže.“

Žiaden páchatel' domáceho násillia nemôže za svoju povahu. Deti kričali príliš nahlas, žena nestihla navariť, mama mu neprejavovala dostatok lásky. Vinník sa vždy nájde, ale nikdy nie v takých dobrých chlapoch, medzi ktorých je teraz oficiálne zaradený aj Attila. Chlap si musí doma urobiť poriadok, tak to vidí náš národ. Obete si to zaslúžili. Mysel' mi zablúdila až k Ludke. Serie ma, priznávam. Ale udrieť by som ju neudrel. Dobre, možno v silnom afekte, ale také ja nemávam. A bolo by to iba raz. Ale čo to vravím! Nebolo, ja nie som násilník. To je vec povahy. Veď viete, ako to chodí. Aj Peter má svaly a vyhadzuje decká z diskoték, ale nikdy som ho nevidel vybíjať si zlosť na slabších.

Zdržím sa nevhodných poznámok a radšej pokračujem v rozhovore: „Dobre, takže Attila je váš bratranec, ktorý sa občas uchýli k fyzickým trestom. Aké je jeho celé meno, prosím?“

„Attila Ňári. Dve té, normálne ň, nie en a ypsilon, a mäkké i na konci,“ hláskuje Fabián smerom k Eme. „Nenazývajte to trestom,“ obracia sa znovu ku mne, „on je iba frustrovaný. To všetko kvôli otcovi.“

A už je to tu! Tak nie matka, otec mu neprejavoval náklonnosť. Chudák Attila si frustráciu ventiluje na rodine. Čo chce jeho bratranec od nás? Aby sme to zdokumentovali, ohlásili a on by nebol za toho zlého?

„Jeho otec je tiež násilnej povahy?“ pýtam sa.

„Bol. Ale deti nikdy nebil. Ani ženu. On bol proste agresívny, hnevlivý, prudký, tak celkovo. A posadnutý.“

Ema opäť dvíha obočie a ja s ňou. Posadnutý otec, hádam samotným diablom, ktorý preniesol agresiu na syna. Stále nemám jasnú predstavu o tom, prečo nás Fabián vyhľadal. Slušne preto žiadam, aby prešiel k veci a zároveň nám ozrejmil podstatu strýčkovej posadnutosti.

„Viete, Attilov otec celý život hľadal niečo, čo podľa Attilu neexistovalo. Obetoval tomu celý život a zanedbával rodinu. Ja viem, že Attila nie je jadrový fyzik, ale opakujem, je to dobrý chlap. Tento otcov hon na čarodejnice ho trápil a zanechal na ňom následky. A tie si teraz odnášajú jeho žena a deti.“

Ema očividne stráca trpezlivosť s týmto chodením okolo horúcej kaše, ale obmedzuje sa na hlboké povzdychy.

Popohnať nášho potenciálneho klienta teda musím ja: „Pán Fabián, ako vám môžeme pomôcť my?“ Napadá mi, že si Ňáriho bitá žena možno našla milenca a Fabián ho chce vypátrať, aby dopomohol bratrancovi k rozvodu. Alebo je tým milencom samotný Fabián a potrebuje, aby sme za ním zahladili stopy, inak by ďalšiu bitku Ňáriho žena nemusela prežiť.

To, s čím vyrukuje muž sediaci oproti mne, som však nečakal.

„Dokázali by ste nájsť ten náhrdelník?“

Peter by si v tejto chvíli bol istý tým, že náš pán Fabián nemá všetko v poriadku v tej uhladenej hlavičke. Našťastie tu nie je, takže sme sa vyhli neadekvátnym poznámkam na adresu klienta. Som

presvedčený o tom, že tento prípad vezmeme, takže áno, nazývajte Fabiána klientom. Hľadanie majetku nemôže byť o nič ťažšie než hľadanie domácich miláčikov. Krisztián Fabián môže mať v hlave zmätok, ale niečo už len z neho vydolujeme a zvyšok vypátrame.

„Samozrejme, že vám ho nájdeme,“ odvážne sľubujem, „len čo nám dáte všetko trošku do súvisu. O akom náhrdelníku sa tu bavíme?“

„O tom, ktorý hľadal Attilov otec. Celý život o ničom inom neskúmal, len o tom, ako ho predá a zbohatne. Takže muselo ísť o hodnotný šperk.“

„A ako sa nám do toho dostala Attilova rodina, kvôli ktorej ste k nám prišli?“

„Myslel som... bol to iba nápad... ak by ste našli náhrdelník a potvrdili, že Attilov otec nebol blázon, možno by sa aj Attila trochu umiernil, zmieril s nebohým otcom a jeho rodina by si vydýchla. Deti mu už odrástli, s otcom udržiavajú minimálny kontakt. Myslel som, že by to ešte šlo napraviť, kým nie je neskoro. Attila už sa so svojím otcom o tomto neporozpráva, ale s deťmi by to ešte šlo urovnať, nie?“

„No, to už nie je na nás, tieto rodinné vzťahy. Ale prečo bol starý pán Ňári posadnutý nejakým náhrdelníkom?“

„Malo to byť rodinné dedičstvo. Stále tvrdil, že ho oň obrali.“

„Kto konkrétne?“

„Zlodeji.“

Iste, kto iný? Že sa tak hlúpo pýtam. „Prečo váš bratranec pochybuje o jeho existencii? Vy zjavne nie, keď chcete zaplatiť za jeho nájdenie.“

Fabián je konečne uvoľnenejší, keď vidí, že ho berieme vážne a sme ochotní vziať jeho prípad. Pevnejším hlasom vysvetľuje: „Nikdy sme ten náhrdelník nevideli, je to len príbeh, čo strýko Béla dokola omieľal. Taká mestská legenda, ako sa hovorí.”

Opäť periférne vnímam Emu zapisovať si strýka Bélu. Popri tom mi napadla ďalšia otázka: „Čo ostatní rodinní príslušníci? Neexistuje niekto, kto by potvrdil, že vaša rodina naozaj vlastnila ten náhrdelník? Máte fotku, nejaký popis šperku?”

„To máte tak,” začne Fabián svojou obľúbenou frázou, „nikto o tom nechce hovoriť. Je to taký fantóm našej rodiny. Povieť náhrdelník a všetci hneď vidia strýka Bélu vystrájať. Aj som sa pýtal mamy, ale tá senilnie, zdá sa mi. No a ďalší strýko je už nebohý. Bélov brat. Takže nie je koho sa pýtať a teraz nemám stopercentnú istotu, či náhrdelník bol rodinným dedičstvom alebo nie. Preto som tu, aby ste mi ho našli. A ak nenájdete, aj tak dobre. Aspoň budem vedieť, že strýko Béla bol ozaj posadnutý. Hádám by aj to pomohlo Attilovi. Neistota je nepríjemná.”

Ešte to by mi chýbalo, aby sa aj z Fabiána vyklúľ filozof v piatok podvečer. Poprosil som ho, aby Eme nadiktoval rodinných príslušníkov, s ktorými by sme sa mohli porozprávať, aj tých nedávno zosnulých pre lepší obraz o rodinnom strome Fabiánovcov či Ňáriovcov. Keď sme z neho vyžmýkali, čo sa dalo, a konečne za sebou zatvoril dvere, chcel som počuť Emin názor. Po celý čas, ktorý Fabián strávil s nami, neprehovorila ani slovo. Iba občas prikývla, aby dala najavo, že chápe rodinné vzťahy, čo jej náš klient popisoval, a verne ich zaznamenáva do zápisníka.

„O bratranca mu nejde,” konečne prehovorí Ema, medzitým znovu vyjdená z ulity. „Skutočný dôvod svojej návštevy nám zatajil, ale my naň prídeme.”

„Prečo mu neveríte?”

„Pretože som nikdy nepočula o tom, že by majetky napravili naštrbené rodinné putá.”

Kapitola druhá: Obrázky

Našou som stromček. Ten, kerý som nakresleu Eme tedy cvokhause. Robeu som jakože jarné upratuvání a našou som papírek s obrázkom. Jako takto. Hladau som čisté trenky, keď na mňa vyskoču vánočný retardovaný strom s dvomi strašákmi držáciami sa za ruky. Čil mám, jak sa hovorí, existenčnú krízu. Vyše roka som vereu, že Ema sere na mňa a šecker, čo sme si vyprávali. Teda já som väčšinu času vyprávau. To je jenno. Vereu som, že Ema zahodila stromček aj se mnú za hlavu. A čil vidím, že to hovado som bou já. Ja som úplne zabudou, že mi ho tedy strčila do ruky. Jako papírček. Ale keď šecker s tými masármí a pépéerkú išlo tak rýchlo a ja som furt uvažuvau! Též som len chlap, nemóžem vnímať milión vecí naraz. A potom som bou nasratý a papírček som volade ledabolo položeu. Čil som ho našou pri trenkách.

Tak nevím. Mám zmeniť svoj postoj k Eme? Mám sa s ňú povyprávať? To je celkom že ťažká úloha aj pri normálnej babe. S príznakom nemým čo už predebatujem? Drbo této rady doluje z internetu, ale já vím velice dobre, čo za frustrované chudery tam vypisuje. Šak tak aj drbo dopadou pri Márcelke. Keby ho Košťál nepostaveu na nohy, dočilku si líže rany. A hádam aj vypisuje na četoch. Víam si predstaviť jeho prezývku, že Osudom sklamaný alebo

Romantik z hór. Velice presne vím, jaké rozkysnuté žemle by mu na to odpisuvali. „Těž mi zlomeu srcco, pome si ich léčit spolu.” Rolo keby ich naživo zbadau, by si rovno slivku drbou na guráž. Pritom by stačilo málo, predstaviť sa menóm slušne, jak sa na chlapca z hór patrí. Že Drbo. Může aj celým menom, Rolo Drbo. Každá by hned' vedela, s kým má do čineňá. Žánne sklamaňá na ich ani na jeho strane. Aby vela nevypisuvau, skrátit' môžeme na Roldrbo. Lenže to zas zní jak té dvere zasúvacé. Šak héj, Rolinko by rád zasunul, to je právda. Ale nemosíme takto okato demonštruvat' jeho túžby, ženy stú trochu téj romantiky. Hovorím ženy, né prízraky. Furt nevím, čo s Emú.

A do toho šeckého mi šéf káže piplať sa d'alej tom Leovom prípade. Jako hento s Ninú som nečakau ani já. Polla mňa odpravila Arpiho a potom si užívala peňáze volade na Bali. S náky m plešatým, pupkatým, ale bohatým chujom. Že si místo mora plávala pod mostom, to trošlinká drclo aj se mňú. Na druhéj strane, Ema je z toho venku, ne? Ona má prax sebaeliminačnú, ale žeby potápala druhých, to mi nesedí. Šak sa o ňu starala pépéerka, nepotrebuvala d'alsého sponzora. Minimálne né pri jéj spósobe života. Polla mňa šetrí aj molekulami zduchu, čo dýcha. Ale pekne voňá. Nevím, či si toto volado všimou. Určite tá malá beštia Asta, lebo jej je furt pri riti. Rolo vypráva chujoviny, že vycítla dobrého človeka. Hovno, Asta proste zaňuchala dobrú vôňu. By ma zaujímalo, čím sa mám nasprejuvat' já, aby na mňa prestala vrčať.

No ništ, robota čaká, existenčná kríza mosí icť bokom. Nerád sa chválim, ale dostau som nápad. Nikomu som ništ nepovedau, bude to prekvapení. Hyňa som povereu úlohú prisne tajnú. Jako takto. Stálo

ma to flašu fernetu, ale jak hovori šéf, dáme do nákladov. Já totižto Leovi neverím ani nos medzi očami. On zavolá šéfovi, že jeho žene volado volačo nabulikau, ona po ňom čil hádže obsah kredénca, on ju zato posilá do Kolčan, čiže doma bude mať konečne klud - a já mu to mám zežrať? Si najprv overíme, do hovori právdú. Neuwirthka neví, že Hyňo je mój človek. Pre ňu je včuleky len dobrý ujo ošetrivatel, čo jej dá farebné tabletočky na spaní. Jako mohou som sa o nápad podeliť a využiť Emine kontakty na pépéerku, ale za á nevíme, jakého charakteru té kontakty sá, za bé je Ema furt karanténe informačnej, kým nezistíme, či jej ozaj môžeme veriť, a za cé by šecku smatánku zlízla ona a né já, keby dáke info došlo od pépéerky. Takže idem po sólokupra, ináč povedané na pivo s Hyňom.

Jako takto. Jennomu nerozumím. Konkrétne tomu, jak môžu ľudá naleteť na té reči predvolebné o tom, že volado im zabezpečí životné istoty, len oni a tí druhí ne. Jediné, čo Slovač má isté odjakživa, je krčma na každom rohu, závišť, chudoba a život na hovno. To je jenko, koho volíte, toto vám dajú šecci. Takže té medové motúzy o istotách si môžu pretírať cez ritný otvor, aby som bou slušný. Jako héj, nájdú sa dobrí ľudá, ale tí zvyčajne majú též len to hovno. Aspom sa oň veďá podeliť, lebo rozumejú tomu, jaké to je nemať nič. A potom po mne šéf ste, aby som negrcau z Neuwirthových a im podobných. Žalúdek slušného robotného občana znese vela, ale né až tak. Si myslím. Zas taký Košťál by určite vedeu vyprávať, jak si ľudá radi zapchajú nos a zavrú oči, aby im lahší té klamstvá išli dole gágorom, keď ich do nich tlačí ich oblúbený vocca, preceda či jak tých óberfasov volajú.

No a de inde človek nájde vernejšú vzorku národa, než našej Kotelni! Šecko dobrí chlapi, kamarádi, ale len dotedy, kým volado neodíde domov. Potom na ňom nenehajú nitku suchú. Jana čil nese trom spitým štamgastom ďalšie pívá se slivkú. Hlávne, že deti doma žranicu poránnu nemajú a občas volakoho vyhoďá z roboty, lebo nafúka. Ale šak po robote treba zapíť a pred robotú též, aby sa človek psychicky pripravu na šéfa. A na tú robotu. Takto krčme sa najlepší na každého zanadáva - na toho vyšší spomínaného šéfa, na hokej, na vládu. A šecci šeckému najlepší rozumejú, len neni toho, do by si tam stau lebo sadou a trénuvau hokejistov, aby vyhrávali, šéfuvau firme, aby bou každý spokojný, prípanne proste urobeu porádek štáte. Tolko dobrých ľudí a odborníkov na každú oblasť máme, len výsledky nevinno. Jeden by si trošičká kacírsky mysleu, že by to znamenalo, že šecci tí odborníci asi hovno rozumejú tomu, o čom vyprávajú, ale to nemóže byť, lebo sá to šecko dobrí ľudá. Iných na Slovensku nemáme. A chudák Košťál potom chodí po meste a zisťuje, jak moc to pri najbližších volbách zasosereme.

„Čo si dnes taký zamyslený, Peťo?“ prerušuje niť mojich chmúrnych myšlének Hyňo.

„Život je na prd.“

„Kedy nebol?“

„Též právda. Máš volačo na tú puču ústave?“

Hyňo sa zas chechce tým zženštilým smíchom: „Ktorú máš na mysli? Častuješ takto všetky.“

„Šak víš. Šibnutú Neuwirthku.“